

Titulació	Tipus	Curs
Ciències Ambientals	OB	4

Professor/a de contacte

Nom: Marta Fonolleda Riberaigua

Correu electrònic: marta.fonolleda@uab.cat

Equip docent

Alvaro Laforet Vives

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Haver cursat el primer cicle del grau de Ciències Ambientals.

Objectius

Aquesta assignatura té una intenció professionalitzadora, en el sentit d'aportar elements útils per al desenvolupament de la professió: tracta d'incorporar perspectives, metodologies i tècniques concretes, així com petites experiències pràctiques, que permetin participar en programes i institucions relacionats amb l'educació, la comunicació i la divulgació.

Els objectius previstos són:

- Conèixer diversitat d'enfocaments en l'Educació, la Comunicació i la Divulgació Ambiental.
- Identificar i valorar les aportacions de l'Educació, la Comunicació i la Divulgació Ambiental en la formació dels ciutadans.
- Explorar, identificar i manejar estratègies, recursos i instruments de l'Educació, la Comunicació i la Divulgació Ambiental.
- Dissenyar i analitzar pràctiques d'Educació, de Comunicació i de Divulgació Ambiental en contextos diversos

Resultats d'aprenentatge

1. CM27 (Competència) Avaluar en el desenvolupament d'estudis d'impacte ambiental els factors relacionats amb els objectius de desenvolupament sostenible.
2. CM28 (Competència) Avaluar mitjançant l'anàlisi de dades l'existència de desigualtats per raó de sexe/gènere a les problemàtiques mediambientals.
3. KM37 (Coneixement) Identificar els usos en l'àmbit mediambiental dels sistemes d'informació geogràfica, les tècniques d'avaluació d'impacte i les metodologies de comunicació i divulgació.
4. SM34 (Habilitat) Recollir, analitzar, mesurar i representar adequadament dades, informació geogràfica i observacions d'impacte ambiental, tant qualitatives com quantitatives.
5. SM37 (Habilitat) Enfocar amb un llenguatge científic adequat els reptes de la ciència del medi ambient, de forma clara, explicativa i sintètica.

Continguts

- Concepte i trajectòria de l'Educació Ambiental
- Finalitats i enfocaments metodològics de l'Educació i la Comunicació Ambiental
- Estratègies, recursos i instruments en l'Educació i la Comunicació Ambiental en diferents àmbits d'intervenció
- Educació i Comunicació Ambiental i pensament complex
- Criteris de qualitat en Educació i Comunicació Ambiental
- Periodisme ambiental i gèneres periodístics
- Internet, medi ambient i divulgació científica

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques d'aula i visites	40	1,6	CM27, CM28, SM34, SM37
Seminaris	16	0,64	SM34
Teoria. Classes expositives	22	0,88	CM27, KM37, SM37
Tipus: Supervisades			
Tutories	20	0,8	CM27, CM28, KM37, SM34, SM37
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	37,5	1,5	CM27, CM28, KM37, SM34, SM37

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de:

- Classes expositives sobre qüestions teòriques, realitzades per part del professorat o d'experts convidats
- Lectura, anàlisi i discussió d'articles i fonts documentals
- Pràctiques d'aula: comentari de casos reals, resolució de problemes o exercicis
- Sortides
- Tutories

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	35	3,25	0,13	CM27, CM28, KM37, SM34, SM37
Examen parcial	35	3,25	0,13	CM27, CM28, KM37, SM34, SM37
Treball	30	8	0,32	CM27, CM28, KM37, SM37

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant diversitat d'activitats formatives:

- Examen parcial que es realitzarà el dia assignat des del Grau de Ciències Ambientals. 30%
- Examen final que es realitzarà el dia assignat des del Grau de Ciències Ambientals. 30%
- Treball en grup. 25%
- Tasques de seguiment. 15%

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5/10 en cadascuna de les activitats d'avaluació.

Per a la recuperació de l'examen parcial i final cal haver tret com a mínim un 3.5/10 i haver mostrat una actitud i una participació positiva durant el curs. Les tasques de seguiment i el treball en grup no son recuperables. Si s'aprova la recuperació, la nota final de l'assignatura serà de 5/10.

Si l'alumne només ha estat avaluat com a màxim d'un 25% de les activitats d'avaluació i abandona, la qualificació final serà de NO AVALUABLE.

L'assistència a classe i la participació activa i compromesa són imprescindibles: la dinàmica dels projectes no funcionarà si no s'assisteix a classe.

La copia o plagi constitueixen un delicte que pot representar suspendre l'assignatura.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable esconsiderarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar suspendre l'activitat avaluativa amb una qualificació de 0.

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

- AMAT, A.; ESPINET, M.; SANMARTÍ, N. (2021). *Els reptes pedagògics de l'educació ambiental: la construcció d'experiències socioambientals autèntiques orientades a la transformació*. www.sostenible.cat.
<https://www.sostenible.cat/reportatge/els-reptes-pedagogics-de-leducacio-ambiental-la-construccio-dexperiencie>.
- BONIL, J.; PUJOL, R.M. (2011). Educación científica a propósito de la palabra crisis. *Enseñanza de las ciencias*. 29(2) pp. 252-261
- BONIL, J.; JUNYENT, M.; PUJOL, RM. (2010). Educación para la sostenibilidad desde la perspectiva de la complejidad. *Revista EUREKA, Enseñanza y Divulgación de Ciencias*, 7, 198-215.
<https://revistas.uca.es/index.php/eureka/article/view/2644>
- BONIL, J.; CALAFELL, G. (2014) Identificación y caracterización de las concepciones de medio de un grupo de profesionales de la educación ambiental. *Enseñanza de las Ciencias*, 32.3, 205-225
- CALVET, L. et al. (2022). *Terra d'aprenentatges. Dotze belles històries per a l'agroecologia escolar a Catalunya*. Sant Cugat del Vallès: Pol·len Edicions
- DOBON, J.; FONOLLEDA, M. (2021). Diseño de salidas escolares de calidad. *Cuadernos de Pedagogía*, (521), 48-56.
- ENCISO, J. [coord.] (2023). *Alerta greenwashing. El ecoblanqueo en España*. Sant Cugat del Vallès: Pol·len Edicions.
- GARCIA, R.; JUNYENT, M.; FONOLLEDA, M. (2017). [How to assess professional competencies in Education for Sustainability? An approach from a perspective of complexity](https://doi.org/10.1108/IJSHE-03-2016-0055). *International Journal of Sustainability in Higher Education*, Vol. 18 No. 5, pp. 772-797. <https://doi.org/10.1108/IJSHE-03-2016-0055>
- HERRERO, Y. (2014). Producir y trabajar para mantener la vida humana. (134), 54-61.
https://vientosur.info/wp-content/uploads/spip/pdf/VS134_Y_Herrero_Producir_trabajar_mantener_vida.pdf
- FONOLLEDA, M.; FABRIZIO, T.; De FREITAS, D. (2014), [La escuela y la ciudad en conexión: un análisis de la perspectiva escalar con profesores en formación](https://revistas.rcaap.pt/interaccoes/article/view/6377). *Interaccoes*, Vol. 10, Num. 31.
<https://revistas.rcaap.pt/interaccoes/article/view/6377>
- FONOLLEDA, M.; BONIL, J.; PUJOL, RM. (2013). [Exploración de los modelos explicativos sobre movilidad desde la perspectiva de la complejidad](https://ddd.uab.cat/record/175267). *Enseñanza de las ciencias*, Núm. Extra (2013), 1301-1305.
<https://ddd.uab.cat/record/175267>
- FRANQUESA, T. (1998). *Guia Hàbitat: activitats per a l'educació ambiental*. Barcelona: Institut d'Educació, Direcció de Serveis Educatius, Ajuntament de Barcelona. <https://www.sostenible.cat/article/guia-habitat-activitats-per-a-leducacio-ambiental>
- GUTIÉRREZ, JM.; GUZMAN, JI. (2024). *Educación ecosocial a la luz de los siete saberes de Edgar Morin*.
<https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/recursos/materiales/educacion-ecosocial-siete-saberes-edgar-morin.html>
- INNERARITY, D. (2010). Incertesa i creativitat. Educar per a la societat del coneixement. *Debats d'educació*, 18. <http://www.debats.cat/sites/default/files/debats/pdf/incertesa-creativitat.pdf>
- JOSÉ, BM.; MURGA, MA.; NOVO, M. (2019). La Educación Ambiental en el S. XXI. *Revista De Educación Ambiental y Sostenibilidad*, 1(1), 1103-1115. <https://revistas.uca.es/index.php/REAyS/article/view/4979>
- MORÍN, E. (2000). *Els set coneixements necessaris per a l'educació del futur*. UNESCO.
<https://catesco.org/wp-content/uploads/2022/10/Els-set-coneixements-necessaris-per-a-leducacio-del-futur-4.pdf>
- PUJOL, R.M. (1999). Ambientització i escola. *Perspectiva Escolar*, 235, 2-8 .
<https://www.rosasensat.org/revista/ambientalitzacio-i-escola-num-235/>
- RAMON-CORTÉS, F. (2014). *L'illa dels 5 fars*. Barcelona: Grup62.

SANMARTÍ, N. (2010). *Avaluar per aprendre. L'avaluació per millorar l'aprenentatge de l'alumnat en el marc del currículum per competències*. Barcelona: XTEC.
<https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0024/fc53024f-626e-423b-877a-932148>

SAUVÉ, L. (1999). Environmental education, between Modernity and Postmodernity. *Canadian Journal of Environmental Education*, 4, 9-35.
https://www.researchgate.net/publication/265540032_Environmental_Education_Between_Modernity_and_Postm

SAUVÉ, L. (2004). *Una cartografia de correntes de educació ambiental*. A Sato, M.; Carvalho, I.; (Orgs). *A pesquisa em educação ambiental: cartografias de uma identidade narrativa em formação*. Porto Alegre: Artmed. <https://laboratoriogrecia.cl/wp-content/uploads/2016/04/Lucia-SauveEAM3.pdf>

VVAA. (2017). *Educació ambiental. D'on venim? Cap on anem?*. Diputació de Barcelona.
https://llibreria.diba.cat/cat/livre/educacio-ambiental_58193

VVAA. (2021). *Fora de classe! Guia de criteris de qualitat per a les activitats d'educació ambiental*. SCEA.
<https://scea.cat/que-fem/projectes/guia-fora-de-classe/>

WEBER, A. (2022). *Vivificar: una poètica para el Antropoceno*. Editorial Kairós

Programari

No es requereix programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	tarda
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	1	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	2	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	tarda